

РЕЦЕНЗИЯ

от

проф. д-р Виолета Горчева

във връзка с конкурса за заемане

на академичната длъжност *професор по класическо пеене*

направление 8.3. Музикално и танцово изкуство, обявен в Държавен вестник,

брой 111 от 31.12.2021 г., към катедра КЛП при Вокален факултет на НМА

"Проф. Панчо Владигеров"

Кандидат: доц. д-р Николай Моцов

Доц. д-р Николай Моцов е един от значимите съвременни творци в българското музикално изкуство, който се изявява блестящо, класно и равностойно във всички сфери на своята комплексна дейност и практика - художествена, научна, педагогическа. Постиженията и завоеванията му във всички сфери на неговата дейност, отличаващи се с естетическа издържаност и професионална компетенция, го определят и нареждат сред неконвенционалните съвременни артистични личности, с ярка инвенция и дарба, вечно търсеци нови творчески предизвикателства и духовни траектории.

В контекста на споделеното, повече от 20 години доц. Моцов ползотворно и градивно съчетава многообхватната си художественотворческа дейност като класически вокалист, изявяващ се първокласно във всички жанрове на музикалното изкуство - опера, оперета, мюзикъл, камерна опера, ораториално-кантатно творчество, преливайки органично и в педагогическата си практика своя ползотворен опит на изпълнител и теоретик.

Всички постижения на доц. Николай Моцов, както и тези на възпитаниците му /в художествен аспект/, видни от впечатляващия брой сътворени оперни роли и концертни изяви на националната ни и международна

сцена, са безспорно доказателство за професионалната компетенция и ерудиция, за дарбата и призванието му да бъде оперен артист, педагог и теоретик-изследовател.

Освен със своята креативност и всеотдайност, мека деликатност, но и настойчива възискателност, доц. д-р Николай Моцов запалва творческата искра в своите студенти и колеги, вдъхновява ги и смело води със сърце и обич към имагинерността, поетиката и сложните зони на вокалното и музикално изкуство.

В конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“ по класическо пеене - обявен от НМА „Проф. Панчо Владигеров“, доц. д-р Николай Моцов е единствен кандидат. Предоставеният набор от документи и материали е в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ и спецификата на конкурса. Справката покрива и надхвърля многократно минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност професор по класическо пеене в Област 8: Изкуства и отговаря на критериите за приносен характер, по смисъла в ППЗРАСРБ.

Доц. д-р Николай Моцов участва в конкурса с основен хабилитационен труд, който съдържа:

1. Творческа биография на кандидата;

2. Справка за приносите след заемане на академичната длъжност „доцент“ (2016), структурирана по съответните показатели:

I. Художественотворческа дейност включваща 4 роли в престижни постановки за България, две от които световни премиери. Изведени са приносните моменти, приложен е и съответния доказателствен материал.

II. Научна дейност съдържаща информация относно:

- Участия в научни журита.

III. Преподавателска дейност, която включва:

- Ръководство на магистри;
- Дейност със студенти;

- Студенти и ученици лауреати на конкурси, творческа реализация

3. Списък на цялостната художественотворческа, научна и педагогическа дейност на доц. д-р Николай Моцов за периода 2016-2022г.

1. Творческа биография на кандидата

Подобната информация отразена в творческата биография на доц. д-р Николай Моцов представя мащабността и значимостта на неговата художественотворческа, научна, педагогическа и академична дейност.

Николай Моцов е роден през 1973 г. в град Русе. През 2005 г. придобива магистърска степен по специалността оперно пеене в НМА “Проф. Панчо Владигеров”, в класа на проф. Илка Попова. Още време на следването си е удостоен с награди от национални и международни конкурси.

Сценичният дебют на Николай Моцов е в родния му град Русе в "Реквием" от Моцарт през 1998 г. През следващата година прави запис на същото произведение в Българското национално радио под диригентството на Методи Матакиев.

През периода 2004-2006 година е стипендиант на фондация “СЕЕ Musiktheater” към Щатсопера Виена, където специализира при забележителната солистка на Виенската опера проф. Оливера Милякович.

Бил е солист на Софийска опера и балет, Държавна опера Русе, Държавна опера Бургас, а към настоящия момент е в солистичния състав към трупата на Държавна Опера Стара Загора. Гостувал е многократно във всички големи национални оперни театри в страната, а така също и на сцените на музикалнитеатралните сцени в Холандия, Франция, Германия, Белгия, Русия, Южна Корея, Китай, Кувейт, Фестивалите в Солотурн (Швейцария), Палма де Майорка (Испания) и Европалия (Белгия).

По време на своите ангажименти Моцов има творческата възможност да работи и да си партнира с едни от епохалните имена на оперното изкуство— Анна Томова-Синтова, Александрина Милчева, Елена Мосук, Джузепе

Джакомини, Лео Нучи и др., които допринасят за неговото усъвършенстване и надграждане като творец.

Репертоарът на Николай Моцов е впечатляващ и респектиращ като обем и значимост, включва роли от всички жанрове на музикално-театралното изкуство сред които: Дон Отавио от „Дон Жуан”, Тамино от „Вълшебната флейта”, Граф Алмавива от „Севилският бръснар”, Дорвил от „Копринената стълба”, Неморино от „Любовен елексир”, Ернесто от „Дон Паскуале”, Надир от „Ловци на бисери”, Ферандо от „Така правят всички жени”, Граф Ерико от „Истинското постянство”, Парис от „Хубавата Елена”, Пощальонът от „Пощальонът от Лонжмьо”, Ленски от „Евгений Онегин”, Младият циганин от „Алеко”, Камий де Росийон от „Веселата вдовица”, Алфред от „Травиата”, Туриду от „Селска чест” и много др.

Моцов е един от малцината български класически вокалисти, който проявява подчертан интерес и към кантатно-ораториалната музика. Редовен участник е и на международните фестивали "Софийски музикални седмици" и "Мартенски музикални дни", където изпълнява редица меси, оратории и реквиеми, повечето от които за първи път представени в България. На някои от тях са направени записи, разпространени у нас и в чужбина.

Във фестивала "13-ти Салон на изкуствата", София, изнася самостоятелен концерт с големия български пианист и композитор проф. Йовчо Крушев, където творческият тандем прави достойно за първи път в България романси за тенор от цикъла "Камерното творчество на Сергей Рахманинов". Съвместната им работа инспирира написването на няколко песни, специално създадени от Крушев за лирико-спинтовия тенор на Николай Моцов.

Има направени студийни записи съвместно с „Хора на Софийските момчета“ под диригентството на проф. Адриана Благоева, ръководител на хора.

През годините Николай Моцов непрекъснато разширява и обогатява жанровата си и стилова изпълнителска палитра чрез участия в камерни опери, съвременни творби, кантатно-ораториални заглавия, оперети и опери сред които - „Напред назад“ от П.Хиндемит, „Любов и Ревност“, „Каменният пир“ на

Албена Врачанска, „Луд Гидия“ на П. Хаджиев, „Херцогинята от Чикаго“ на И.Калман, две гостувания в Кувейт с „Реквием“ от Моцарт и „Кармина Бурана“ от Карл Орф, както и многобройни концерти в Китай.

Носител е на първа награда от конкурса “Светослав Обретенов”, Голямата награда на конкурса “Парашкев Хаджиев”, Голямата награда и кристална плакета на “Съюза на българските композитори” на конкурса “Любомир Пипков”, както и втора награда (при неприсъдена първа) на международния конкурс “Борис Христов”.

Академичната дейност на доц. д-р Николай Моцов в НМА започва през 2005 г. като хоноруван асистент НМА в класа по Класическо пеене на проф. Илка Попова. Защитава докторска дисертация с обект на изследване българското камерно-вокално творчество, а през 2016 г. се хабилитира като доцент.

В настоящия момент доц. д-р Николай Моцов е на основен трудов договор в НМА "Проф. Панчо Владигеров", преподавател е в НМУ "Любомир Пипков", успоредно продължава много успешната си изпълнителска практика, утвърждавайки се като един от водещите тенори на националната ни музикално-театрална и концертна сцена.

2. Справка за приносите след заемане на академичната длъжност доцент през 2016 г.

Към художественотворческите приноси на доц. д-р Николай Моцов, отразени в Група - В - т. 5 ***водеца /самостоятелна/ творческа изява в областта на изкуствата***, осъществени след придобиване на академичната длъжност доцент и отразени в справката като хабилитационен труд са 4 централни тенорови партии:

- Ролята на Надир от операта "Ловци на бисери" от Ж. Бизе. Постановка на Софийска опера и балет - 2016 г., /премиера/, диригент Борис Спасов, режисьор Светозар Донев;

- Ролята на Илия от операта "Луд Гидия" от П. Хаджиев, постановка на Държавна опера-Бургас - 2018 г. в рамките на фестивала "Бургаски празници Емил Чакъров 2018" /премиера/;
- Ролята на Марчело от "Траян в Тракия", постановка на Държавна опера-Стара Загора-2019, диригент Антани Арморе /Австрия/, режисьор Мортен Росен - световна премиера, творбата е написана специално за Старозагорска опера;
- Ролята на Дон Жуан от "Каменният пир", постановка на Държавна опера-Стара Загора, режисьор Огнян Драганов, диригент Виктор Крумов - световна премиера, Фестивал "Моцартови празници"-Правец.

И четирите роли, реализирани като национални и световни премиери от доц. д-р Николай Моцов са **безспорно приноси** и могат да се определят като достижения за съвременното ни българско музикално-театрално изкуство. Топлият и кадифен, мек и гальовен тембър на гласа му, преплетени с драматични нюанси, бравурната вокална техника и класна певческа школовка, изящната фразировка и интерпретаторски умения, актьорско дарование и темперамент /съизмерими и в пълна хармония с певческия му талант/ са в основата на тези му блестящи и въздействащи превъплъщения-откровения.

Нова и различна е трактовката, интерпретацията на Надир и Илия. Героите на Моцов носят одухотвореност и мекота, обвеяни са с романтичен и трагичен ореол, съчетаващ бунтарския дух на смелото и безусловно, обичащо сърце.

Ролите на Марчело и Дон Жуан полагат и разгръщат нови щрихи и посоки в певческо-актьорското амплоа и майсторство на Моцов. Сам по себе си художествения факт, че именно на Николай Моцов е гласувано доверието /и от живи автори/ да бъде първи изпълнител на тези роли и именно той да зададе естетическата посока и стандарти за следващите интерпретатори, е категорично

доказателство за високото ниво на неговата певческа, актьорска и интерпретаторска класа.

Обобщавайки, приемам и определям като хабилитационен труд с висока приносна стойност художественотворческата дейност на доц. д-р Николай Моцов чрез визираните в Група - В - т. 5 водеща /самостоятелна/ творческа изява в областта на изкуствата реализиран авторски продукт - четирите роли с различна жанрова принадлежност, стилистика и лексика-премиерни за българската и световна оперна сцена. Четирите превъплъщения на доц. д-р Моцов са ярки, представителни, генерират висока художествена стойност и са постижение в съвременното музикално-театрално изпълнителско изкуство.

Ще открия и впечатляващите като обем и значимост 27 изяви представени в Група - Г - т. 13 /извън 4-те роли в конкурса като хабилитационен труд/ изявяващи целия жанров спектър на музикалното изкуство - опери, оперети, мюзикъли, симфонии, меси, оратории и кантати, тематични концерти, осъществени с голям успех на българската и международна сцена, повечето от които национални и световни премиери. И в тези свои представяния доц. д-р Николай Моцов демонстрира яркия си и многостранен талант като остава верен на своето естетическо кредо - *винаги да бъде на високата на българското оперно изкуство, и чрез изпълнителската си дейност да добави и своя камък към многото крепящи храма завеждан ни от поколения талантливи вокални дейци.*

Ще подчертая и приносите на доц. Моцов свързани с:

- концептуализирането и изграждането на български изпълнителски модел по отношение на стилистиката и интерпретацията в оперния и кантатно-ораториалния жанр,
- запознаването на музикалната публика с непознати за България, атрактивни заглавия,

- популяризиране творчеството на автори, рядко изпълнявани на националната ни музикалнотеатрална сцена,
- престижните многобройни участия на международната сцена, затвърждаващи името и постиженията на българската вокална школа, чиито достоен продължител като изпълнител и педагог е Николай Моцов.

Извън тези художественотворчески прояви доц. д-р Николай Моцов е:

- участник в 4 и ръководител на 3 майсторски класа,
- участник в и ръководител на 2 национални художественотворчески проекта,
- член е на жури в певчески конкурси - 5 международни и 1 национален.

Чрез пряката си изпълнителска дейност и художествено-естетическа отговорност, доц. Моцов е в основата на тяхното високо ниво и качествени завоевания.

Доц. Моцов е удостоен с наградата на специализираното културно предаване на БНТ "Вечната музика" за събитие на месец юни - авторския спектакъл "Тишината между нас", реализиран в рамките на ММФ "Софийски музикални седмици" 2021.

Всички тези визирани активи на доц. Моцов са отразени подробно в съответните показатели на **Група - Е** и са убедително доказателство за приносния характер на многоспектърна художественотворческа на кандидата.

II. Научна дейност

Със своята ерудиция и компетенция, научно познание и аналитична мисъл доц. Моцов е желан и постоянен член в състава на научни журита във всички университети и академии, със специфика на дейността, вписваща се в направление 8.3. Музикално и танцово изкуство - за:

- хабилитации,
- заемане на академична длъжност главен асистент,

- докторски дисертации.

III. Преподавателска дейност

Ще се спра на дългогодишната всеотдайна и много ползотворна педагогическа дейност на доц. д-р Николай Моцов, която бих определила като изключително успешна и ценна за НМА и най-вече за Вокален факултет.

Доц. Моцов неуморно и активно работи със своите студенти, научен ръководител е магистри, рецензира магистърски тези.

Негови възпитаници от класа му по класическо пеене /в НМА и НМУ/ са носители на многобройни престижни награди от национални и международни певчески конкурси, водещи оперни артисти са в България и на европейските сцени. Сред тях се открояват с успехите и таланта си: Ралица Ралинова – солист в операта във Вупертал, Германия, Иван Пенчев – артист солист в Държавна Опера Русе, Калина Жекова - артист солист в Държавна опера Варна, Глория Пенчева - артист солист в Държавна Опера Русе, Анита Шишкова - участвала като солист в спектакли на Русенска, Старозагорска, Пловдивска опери, фестивал на остров Крит, Никола Попов - артист солист на Софийска опера, Стоян Буюклиев - артист солист на Старозагорска опера и др.

Като обща характеристика и *принос* - безспорна заслуга на доц. д-р Моцов, бих извела черпенето на опитности и продължаването на славните певчески традиции, завещани от изтъкнатите български вокални педагози, но, подчертавам, съобразени с изискванията и динамиката на непрекъснато променящата се академична и музикално-театрална среда/ситуация. Привнасяйки елегантно и с финес, своите лични находки, уникален вокален почерк и артистично възприятие, доц. Моцов е в основата на оформянето, възпитаването и създаването на настоящата генерация певци, които с професионалното си можеене продължават славата на българската певческа школа и захранват оперните театри с квалитетни певци-артисти.

Базирайки се на всичко казано дотук, и рекапитулирайки приноса на доц. д-р Николай Моцов в художественотворческата му впечатляваща като обем, обхват и качество изпълнителска практика, както и на високите постижения в

педагогическата му дейност, давам убедително своята **положителна оценка** за неговата кандидатура и препоръчвам на уважаемите членове на научното жури да предложат на Факултетния съвет на Вокален факултет към НМА, доц. д-р Николай Моцов да бъде назначен на академичната длъжност професор по класическо пеене.

05.04.2022 г.

проф. д-р Виолета Горчева